

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Efterat der ved Finantsloven for 1876—77 var bevilget et Beløb til Understøttelse for aandsfvage Børn, hvortil Initiativet toges i Folkethinget, og det tillige var antydet, at denne Bevilling fra Rigsdagens Side skulde forlaas som en Vilighed til at gjøre Noget for de Landsfvage, særligt for Børnene, naar senere Lovforslag derom kom til at foreligge, nedsatte Ministeriet en Kommission af Mænd, der særlig have beskæftiget sig med de Landsfvages Tilstand, hvilken under 20de Juli 1876 afgav en Betænkning, der er bleven omdelt til Rigsdagen. I denne gjøres fire Forslag, af hvilke det andet lyder saaledes:

„at der indrettes et Asyl for 100 uheldbredelege Landsfvage, hvis Tilstand gjør Krav paa særlig Pleie og Behandling formedelst legemlig Svaghed, Lamheder, Kramper, acute mentelle Forstyrrelser og Eignende.“

Uden at man mis kjender Betydningen af de andre af Kommissionen fremsatte Forslag, har Gjennemførelsen af dette forekommet Ministeriet at være mest paatrængende, da der ved de to bestaaende Sdiotanstalter i det Mindste tilbels er sørgt for de Børns Undervisning, der ere nogenlunde modtagelige derved. Dette Sidste er imidlertid mange aandsfvage Børn saa godt som slet ikke, og da Forstyrelsen af deres aandelige Liv ofte er forbundet med legemlige Svagheder og Lidelser, blive de i høi Grad besværlige for deres Omgivelser, medens de, for at deres Tilværelse skal kunne være nogenlunde taalelig, kræve et Tilsyn og en Pleie, som Forældre eller Forsørgere selv med den bedste Villie ikke ere istand til at yde. Barmhjertighed med disse ulykkelige Skabninger kræver derfor i ligesaa høi Grad som Barmhjertighed med de ulykkelige Forældre og Omgivelser, at Staten træder til for at tilveiebringe et Asyl, hvori de aldeles Uformuende kunne optages uden Betaling, medens de, der have Evne dertil, suidt eller delvis yde Betaling. I det man iøvrigt ganske har kunnet slutte sig til Kommissionens Raad, har man dog forment, at en Anstalt, hvori omtrent 60 kunne optages, i det Mindste foreløbig maa være tilfredsstillende.

Der er imidlertid opkastet det Spørgsmaal, om man ikke gjorde rettest i at oprette flere mindre fremfor een større Anstalt, men det har forekommet Ministeriet, at enten man ser hen til Pleiens Beskaffenhed eller til Omkostningerne, maa een Anstalt være at foretrække, naar den ikke bliver større end den her omspurgte. Det vil derved fornemlig komme an paa Bestyrelse, lægekundigt Tilsyn og Oppasning. Selv den mindste Anstalt maa være udrustet hermed, hvis den nogenlunde skal kunne svare til sin Hensigt, men at skaffe et tilfredsstillende Personale for de Forhold, som flere smaa Anstalter kunne byde, vil

nepe høre til Mulighederne, i al Fald maa det være indlysende, at, da derved paa flere Steder skal gjentages i det Væsentlige det samme, som en større Anstalt kræver, vil der fordres langt større Pengemidler, selv om der til de smaa Anstalter stilles de tarveligste Fordringer.

Svad der hidtil fra Statens Side er gjort til Understøttelse af Landsfvage, er i alt Væsentligt iværksat ved Understøttelse til Optagelse i de to bestaaende private Anstalter for Landsfvage, hvilket har viist sig at svare til Hensigten; det har derfor forekommet Ministeriet at være det Naturligste først at forsøge, om et Asyl som det ovennævnte lod sig tilveiebringe ved Statstilflud til et Privatforetagende, førend man tænkte paa at iværksætte det under Statens Bestyrelse og for dens Regning; det er desuden ikke tvivlsomt, at det Første vil være det billigste. Da man derfor fra Hr. Keller har modtaget et Tilbud, der i det Væsentlige tilfredsstillende de Fordringer, der maa gjøres, og Hr. Kellers hidtidige Buxkomhed for de Landsfvages Vel giver Garanti for, at, hvad der af ham iværksættes, vil blive udført med Dygtighed og Interesse for Sagen, er dette lagt til Grund for ovenstaaende Forslag. Om dettes Enkeltheder skal man tilføie Følgende:

ad § 2. Man har fundet det rigtigt udtrykkelig at bestemme, at der kun tilsigtes at tilveiebringe et tarveligt Opholdssted, da de, for hvem det bestemmes, ikke ville have Nytte af, hvad der gaar ud derover; en Inddeling af Asyllet dels efter Rjønne, dels efter de Lidendes Svaghed er selvspøgelig; men man har ved Siden deraf særligt lagt Vægt paa et sagkyndigt Lægetilsyn, for at der ved dets Ledelse af Pleien i det Hele saa vel som af Omsorgen for den Enkelte kan gjøres, hvad der skjønnes muligt, for at formilde de Ulykkeliges sørgelige Tilstand. Naar der tilføies, at der, for saa vidt de Landsfvage egne sig dertil, ogsaa skal sørges for Beskjæftigelse, er derunder tillige indbefattet Undervisning, der dog ikke i mange Tilfælde vil kunne anvendes. At Anstalten skal ligge fjernet fra den almindelige Færdsel og indenfor sine egne Grændser have Plads til den daglige Bevægelse, saa at de Landsfvage ikke skulle blive besværlige for Anstaltens Omgivelser, vil sikkert Alle billige.

Svad Betalingen angaar skal man bemærke, at Ministeriet først fra Hr. Keller modtog et Forslag, hvorefter Betalingen ansattes til 700 Kr. aarlig; men senere modtog det et reduceret Forslag, ifølge hvilket den lod sig nedsætte til 500 Kr. De Undersøgelser, Ministeriet i den Anledning har ladet anstille, har ledet til det Resultat, at ved sidstnævnte Betaling var for langt ansat selv mer tarvelige Fordringer til Anstaltens Udstyr, naar